

De oprechte en standvastige
KEUS VAN RUTH
in onderscheiding van haar
schoonzuster Orpa
tot opwekking en bemoediging
van heilbegerige harten

door

DS. D. A. Detmar
In zijn leven predikant te Ede

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2023

Voorbericht bij de eerste druk.

Geachte vrienden.

Toen ik het zevende nummer van mijn traktaatjes schreef dat tot opschrift draagt: “Wij weten dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben”, toen begon ik als inleiding met: de keus van Ruth en dit heeft mij aanleiding gegeven om onder opzien tot de Heere, dit kleine werkje te vervaardigen en daarin het voorbeeldig gedrag van Ruth wat meer uit te werken.

Mijn bijzonder doel hiermede is om heilbegerige harten tot opwekking en bemoediging te dienen.

Ach, dat de Heere het geringste middel in Zijn hand tot zegen kan doen strekken, ook dit eenvoudig stukje tot enig nut voor velen liefde dienstbaar te maken. Indien Hem dit mocht behagen, zou zich hierover hartelijk verblijden,

Zijn dienaar,
D. A. DETMAR

Woerden, 28 januari 1826

De oprechte en standvastige keus van Ruth in onderscheiding van haar schoonzuster Orpa Eenvoudig voorgesteld voor heilbegerige harten.

Kiest u heden wie gij dienen zult, zo sprak Jozua tot het volk van Israël (Jozua 24:15). En de Zaligmaker zeide: Niemand kan twee heren dienen; hij zal de een aanhangen en de ander verachten (Matth. 6:24). God en de Mammon, Christus en Belial kunnen niet tegelijk gediend worden. De mensen op deze wereld onderscheiden zich voornamelijk in twee hoofdsoorten: in hen die de wereld en hen die God dienen. Zij die de wereld dienen, bedenken de dingen die van beneden zijn. Zij zijn van de wereld en spreken van de wereld. Zij jagen hun vermaken na en hebben hun deel in dit leven. Zij hebben een afkeer van God en Zijn dienst. Met daden zeggen zij: Wijk van ons; aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust.

O, hoe ongelukkig is zulk een bestaan, want de wereld geeft haar dienaar in dit leven geen bestendige vreugde — en in het uur van de dood verlaat hem alles.

Maar zij die de Heere dienen, zoeken de dingen die boven zijn. Welk gebrek hen ook nog aankleeft, zij hebben een oprechte keus om voor God te leven, om aan Jezus voeten te knielen, Hem tot Koning over hun hart te begeren; dat is het leven van hun geest. Zij worden door de dienaar der wereld niet zelden bespot en veracht; soms wel mishandeld. Echter zijn ze boven hen, wier keus is om de wereld te dienen, hoogst gelukkig reeds hier op aarde, omdat zij een vrede en kalmte in hun gemoed ervaren die de wereldling in zijn grootste vermaken niet vinden kan. Vooral echter in het uur van sterven; als de man die God niet dienen wilde, aan de wanhoop ten prooi valt, dan genieten zij een vreugde die onuitsprekelijk is.

Ja, hoogst gelukkig is de dienst van God. Dat kunnen zij getuigen die ook weten wat het is de wereld te dienen, doch die door Goddelijke genade nu een oprechte, ongeveinsde keus hebben gedaan om voor de Heere te leven. Bood de wereld, toen zij haar dienden, hun veel vreugde, spatten zij toen uit in allerlei zonden, hadden zij al hun krachten over om de wereldse begeerlijkheden na te jagen. Was dit, toen de god dezer eeuw hun zinnen verblindde, toen zij naar het goeddunken van hun hart leefden, hun vermaak, hun hoogst genoeg en blijdschap, hoe ras bespeurden zij, dat er in de dienst der wereld geen bestendige rust, vrede en kalmte gevonden wordt, toen zij het ongenoegzame, het bedrieglijke van het schijngegot der zinnelijkheid leerden inzien.

Toen zij aan schuld en zonde ontdekt, naar betere, naar hogere, naar eeuwige dingen leerden uitzien. Hoe ondervonden zij het, dat in hetgeen de wereld treurigheid noemt, in het schreien over de zonden, in het begeren naar Jezus, in het kiezen van Hem tot Koning over hun hart, meer ware vreugde gesmaakt wordt dan zij ooit tevoren, zelfs in de uitbundigste wereldvreugde verkregen.

Zoudt gij dit niet met uw hart instemmen, oprechte zielen, die dit leest? Is het u, nu gij van keus veranderd zijt, nu gij biddende geworden zijt aan Jezus voeten, al is het dat gij nog niet durft geloven, dat uw keus de ware is, al is het dat gij nog twijfelt of uw werk wel in waarheid is, niet beter dan tevoren? Zeg mij, zoudt ge wel terug willen keren tot uw vorige vermaken?

O mij dunkt, al bood iemand al het goed van zijn huis, wanneer gij dan van God en Zijn volk moest gescheiden worden, zodat ge uw knieën niet meer voor Jezus mocht buigen en niet meer met dat volk verkeren, waaraan - hoe zwak menigmaal uw geloof is en hoe ge ook twijfelt of ge er wel bij behoort - uw ziel verkleefd is, gij zoudt hem ten enenmale verachten.

Wonderlijk is het dat mensen die tevoren verslaafd waren aan de zonden, die eertijds een afkeer hadden van degenen die, zoals zij toen dachten, zulk een verdrietig leven leidden en nu zo vrij, zo ongedwongen, zo hartelijk de zondedienst vaarwel zeggen en dat volk, dat tevoren in hun ogen zo veracht was, nu tot hun volk begeren, ja, er zo'n betrekking op hebben zoals zij nooit tevoren voor iemand gevoelden. Nu zijn ze graag in hun gezelschap, dat kiezen zij boven de vriendenkringen der zondige wereld.

O nee, daar willen zij niet zijn, wat zeg ik, daar kunnen zij het niet meer uithouden. Hetgeen tevoren hun lust was, is hen nu tot een last geworden.

Dit alles werkt de Goddelijke genade in het hart van hen, die tevoren zelfs openbare Godhonnende zondaars waren. De Heilige Geest schenkt hen een gezicht in het Godonterende van de zonden. Hierdoor leren ze zich schamen en verfoeien. Als gans onwaardigen vluchten ze naar Jezus, die hen niet uitwerpt, maar door Zijn kracht al meer en meer opwekt om in nieuwheid des levens te wandelen, en met woorden en daden te bewijzen dat hun keus voor God en Zijn volk is.

Dat zien we in Ruth de Moabietische, de schoondochter van Naomi, waarbij ik u, mijn vrienden, in dit werkje wil bepalen, in de hoop dat de Heere het voor u tot enig nut en stichting zal believen te gebruiken.

Haar geschiedenis leest ge in het boek dat naar haar naam is genoemd. O gelukkige Ruth! Was haar zwagerin teruggekeerd tot haar goden, zij, hoe zwaar beproefd, kan haar godvruchtige schoonmoeder niet verlaten. O nee, dat kan, dat wil ze niet. Zo antwoordde Petrus ook eens aan Jezus, toen de Zaligmaker vroeg: Wilt gijlieden ook niet weggaan? Heere, zeide hij, tot wien zullen wij heengaan, bij U zijn de woorden des Eeuwigen Levens. Ruth wilde ook van de Heere niet weggaan.

Zij verkoos in plaats van tot haar volk en goden weder te keren, haar schoonmoeder te volgen. Wat zij er ook voor moest opofferen, de liefde door de H. Geest in haar hart uitgestort, bestuurde haar keus.

Kleinmoedige zielen, sta hier eens bij stil. Wat kiest gij? Met Orpa de wereld en haar vermaken, of met Ruth de Heere en Zijn volk? O, mij dunkt, al is er nog veel vrees in uw gemoed, al ziet ge nog zoveel bederf in u, hier wilt ge toch kiezen. Zeg mij, zoudt ge weer uw vreugde kunnen zoeken in de wereld? O nee, gij wilt, al moest ge met de koningin Esther zeggen: Kom ik om, dan kom ik om, met Gods volk leven en sterven. Liever met dat volk, zoals Mozes, kwalijk gehandeld worden, dan de genietingen der zonde te hebben.

Ja, gij zoudt ook zeggen: Dat volk is mijn volk, al durft gij niet zeggen: Hun God is mijn God. Erken uw voorrecht. Het is reeds groot Gods volk tot zijn volk te kiezen. Misschien zijt gij ook, zoals Ruth, in uw jeugdige leeftijd. Ruth was een jonge weduwe, zodat de wereldse vermaken u sterk aanlokken. Doch aan de andere zijde is er iets door genade in u - ach wist ik dit zegt ge wellicht - ja of gij het weet, dat is, met bewustheid gelooft of niet, er is iets in u, dat een afkeer van die dingen gevoelt, die ge wellicht tevoren zo ijverig zocht en zo vurig nawandelde.

Acht het niet gering, want het is waarlijk groot. Tot eer van Ruth staat het aangetekend, dat zij, wat haar zwagerin ook deed, hoewel die terugkeerde, een keus gevoelde om haar schoonmoeder niet te verlaten, waarvoor zij deze grondige reden had, dat Naomi's volk haar volk en Naomi's God haar God was.

Hoe verblijvend moet dit voor haar oude godvruchtige schoonmoeder geweest zijn. Te meer waar deze thans in zeer droevige omstandigheden verkeerde. Door een hongersnood als voortgedreven, had ze zich met haar echtgenoot uit Bethlehem naar de velden van Moab begeven. Daar had het droevigste lot haar getroffen: haar goede Elimelech was haar door de onverbiddelijke dood ontrukkt. Zij had twee zonen, Machlon en Chilion, welke zich dochteren uit dat land tot vrouwen genomen hadden. Ook deze zonen werden tot haar grote smart in de bloei hunner dagen afgesneden. Hun vrouwen waren Orpa en Ruth, die nu ook op jeugdige leeftijd, evenals hun schoonmoeder, weduwen waren.

Het is licht te beseffen, wat Naomi gevoelde en hoe zij in tranen wegsmolte over het leed dat haar drukte. Hoe menigmaal zal ze haar belangen en die van haar schoondochters de Heere aanbevelen hebben. Op een van haar aangehuwde dochters had haar voorbeeldig gedrag door de goddelijke genade veel invloed gehad, zoals naderhand is gebleken. Als een verhooring op haar smeken vernam zij, nadat zij omtrent tien jaren in dat vreemde land zich had opgehouden, dat de Heere Zijn volk bezocht, dat is gezegend had met overvloed van brood, en zij nam, nadat

zij in dezen weg haar God gekend en Hem om raad gevraagd zal hebben, het besluit om te vertrekken en gaf daarvan kennis aan haar aangehuwde kinderen. Zij vertrok van die plaats zeker onder vele aandoeningen, dewijl ze daar het overschot van haar dierbare panden moest achterlaten. Daarbij kwam, dat zij als een nooddruftige weduwe naar het land Juda moest wederkeren.

Wat zijn Gods wegen met Zijn volk hier op aarde dikwijls beproevend. Hoe menige godvruchtige weduwe is er, die met tranen de dood beweent van een dierbare echtgenoot, en hoe menige moeder betreurt met Naomi een lieve zoon of dochter, die haar als van het hart gescheurd is. O, hoe vele zijn ook in dezen de tegenspoeden der rechtvaardigen. Doch de Heere heeft er wijze bedoelingen mee.

Leest dit iemand die in dit geval verkeert, die ook zegt: de Almachtige heeft mij bitterheid aangedaan. Tot dezen zeg ik: Diep bedrukte ziel, buig u niet te zeer ter neder. Beur u op, godvruchtige! Uw God die u meer is dan tien echtgenoten of zonen leeft en zorgt voor u. Godvruchtige weduwen, uw Maker is uw man. En al zijt ge in bekrompen omstandigheden, uw Vader weet wat ge behoeft. Die God, die voor Naomi en Ruth zo zichtbaar en wonderlijk zorgde, die zal ook u het goede niet onthouden. Hij zal u leiden door Zijn raad en daarna in heerlijkheid opnemen. Maar laten we tot Naomi wederkeren.

Toen haar dochters haar een eind vergezeld hadden, beval zij hen om weder te keren tot hun ouderlijke woningen, terwijl zij zegenende woorden over hen uitsprak. Met moederlijke tederheid drukte ze beiden aan haar boezem en kuste hen. Zowel Naomi als Orpa en Ruth waren diep getroffen. Zij hieven tezamen hun stem op en weenden.

In deze zieltreffende ogenblikken kiezen haar beide schoondochters, zowel Orpa als Ruth, om met haar te reizen. Dan Naomi inziende het moeilijke van deze tocht en hen ten sterkste willende beproeven, ried hen de reis af en omkleedde deze afmaning met gewichtige redenen. En nu stijgt de droefheid weer zo hoog, dat zij andermaal hun stem verhieven en weenden.

Doch Orpa, de ongelukkige Orpa, die wel met haar godvruchtige schoonmoeder verkeerd en vele vermaningen had ontvangen. Uit de redenen van Naomi verstaande, dat er geen tijdelijk gewin met het optrekken te behalen was, ze wordt van de reis afgeschrikt. Ze valt haar schoonmoeder om de hals en kust haar, ja zij drukt haar als voor eeuwig de afscheidskus op de wangen en gaat terug. Waarheen? Tot haar volk en haar goden.

O rampzalig weggaan! Tot haar volk (de Moabieten) gaat ze heen. De Moabieten stamden af van Lots zoon Moab, die de vader der Moabieten heet. Gen. 19:37. Zijn nazaten woonden aan de oostzijde van de Jordaan en de Dode Zee. Hun land was vruchtbaar in koren en wijn en zeer rijk aan vee. 2 Kon. 3:4.

Hoewel dit volk enigszins verwant was aan Abraham en hoewel de kinderen Israëls bij de uittocht naar Kanaän hen verschoond hadden op des Heeren bevel (Deut. 2:9) zo stonden zij niettemin allervijandigst tegenover het zaad van Abraham, openbarende in meer dan een geval hunnen dodelijke haat. Dat volk nu was het volk van Orpa. Zij, zowel als Ruth, hadden daar hun ganse maagschap, hun geslacht en hun vrienden.

Het was een volk dat de ware zuivere godsdienst missende in allerlei zonden leefde. En tot dat volk ging Orpa terug om onder hen weer naar het goeddunken van haar hart te leven; om deel te nemen in de zeden en gewoonten van dat afgodische volk. Want keerde zij tot haar volk terug, dan had zij ook een voornemen om de goden des lands, de drekgoden te aanbidden en te vereren. Hun bijzondere goden waren Baal-Peor en Camos. Van de eerste leest men Num. 25:5 en Deut. 4:3. En van de laatste 1 Kon. 11:7 en 2 Kon. 23:13. De Moabieten verloren al vroeg het besef van de ware God en dienden al sinds lange tijd schandelijk hen die van nature geen goden zijn, zich buigende voor stomme af goden.

O Orpa, hoe beklagenswaardig is uw gedrag! Welk een keus doet ge! Keert ge u zo van de Rotssteen des Heils af tot bakken die geen water kunnen houden?

Orpa gaat heen. Ja bedroefd, diep bedroefd bij het afscheid nemen van haar oude schoonmoeder en schoonzuster, maar met een droefheid naar de wereld. Ze voelt begeerte naar de zondige vermaken, en dit verlangen volgt ze op. Ze wil liever haar schoonmoeder en -zuster verlaten, eer ze voor altoos haar volk, haar zondig volk en afgoden wil missen.

En geen wonder. Ja, ze had wel met Naomi verkeerd, gelijk zovele mensen met vromen omgaan, maar zij had geen innige betrekking op haar vanwege haar godsvrucht. Haar ziel was daardoor niet aan de ziel van Naomi verbonden. Nee, zij gevoelde niet hetgeen de God zoekende Ruth gevoelde. Ook niet hetgeen gij gevoelt, God zoekende harten! Zij miste hetgeen u dat volk zo doet beminnen, zodat ge - vraag het uzelf maar af - liever de grootste versmaadheden zoudt willen verduren, dan van hen geheel gescheiden te worden.

Door het gemis van hetgeen gij mocht ondervinden - erken het, schat het hoog - kon Orpa gemakkelijk, toen ze op zulk een proef gesteld werd, haar lieve schoonmoeder en met haar God en Zijn dienst verlaten. Als er verdrukking of vervolging komt om des Woords wil, zeide Jezus, worden zij terstond geërgerd. En ook als het belang maar wenkt, dan gaan er velen heen.

Ja, zegt wellicht een oprechte ziel, hoe zal het met mij gaan, als het er eens op aankomt. Ik mag nu niet ontkennen dat ik dat volk bemin, en kies om met hen te leven en te sterven. Maar als er eens beproevingen kwamen. Als het eens op goederen en vooral op het leven aankwam, dan zou ik wellicht — zo de Heere het niet verhoedde — zeker wederkeren naar de wereld. Hoevelen zijn er met Orpa wedergekeerd, zelfs zulken daar niemand het van verwacht zou hebben, die men als wat groots beschouwde, die door ware vromen gehouden werden voor mensen, welke zich onberouwelijk voor tijd en eeuwigheid hadden overgegeven. Dezulken zijn wedergekeerd tot de wereldse vermaken en kunnen nu zelfs spotten met God en Zijn heilig Woord.

Dit is zo, oprechten! Doch daar u dit smart, gij er voor vreest en menigmaal op gebogen knieën biddend uitroept: Ach, Goddelijke Jezus, zo Gij geen almachtige kracht oefent en mij niet telkens opnieuw voorkomt met licht en genade, dan zal ik bij de minste verzoeking van U heengaan, veel spoediger dan anderen van U zijn weggegaan. Ja, dan zal ik met Demas de tegenwoordige wereld weer lief krijgen.

Zolang gij ootmoedig biddend en bevreesd voor uzelf blijft, zijt ge het beste beveiligd voor de aanvallen van de verzoeker. Het is opmerkelijk en verstrekt veelal tot een echt kenmerk van iemands genadestaat, dat zij die in waarheid een keus, een onberouwelijke keus gedaan hebben om de Heere te dienen, gedurig vrezen. Telkens beducht zijn voor zichzelf, gedurig zich onbekwaam zien om staande te kunnen blijven.

Veelal zeggen ze in oprechtheid, wetende welk een natuur ze omdragen en wat er nog in hun hart woont: Een der dagen zal ik nog omkomen. Ze vrezen gedurig dat hun werk niet in waarheid is, alsook dat zij nog eens openbaar zullen komen en dat dan zelfs Gods lieve volk om hunnentwil gelasterd zal worden. Deze gedachte doet hen zwijgen als ze onder de godzaligen verkeren.

Ze zijn ook bevreesd dat 's Heeren volk te hoog van hen zal denken, omdat zij ook wellicht, zoals Orpa, een eind weegs meegegaan zijn, maar dat men ook nog eens zal zien, dat zij de toets niet konden doorstaan. Dit vindt men veelal bij hen die met Ruth niet willen of kunnen weggaan. Terwijl men dikwijls opgemerkt heeft dat bij degenen die vroeger of later terug gegaan zijn, het werk veelal oppervlakkig en niet zelden zeer in het uitwendige lag. Men bemerkte daar al spoedig meer lust tot hoge verstandsbeschouwingen dan tot het onderzoeken van de schuilhoeken des harten. Men zag dat het gemoed verlangde zich meer met het uiterlijke in het openbaar voor de mensen, dan in het verborgen met de Heere te onderhouden. Om niet te zeggen dat het bij de zodanigen meer in woorden dan in daden bestond.

Nee, God zoekende zielen, gij zult door 's Heeren kracht bewaard, niet terugkeren. Gij zoekt Gods volk niet om een naam te maken, of om er uiterlijk voordeel van te genieten. Gij hebt ze,

zoals Ruth Naomi liefhad, ook hartelijk en teder lief. Het is in waarheid uw volk, waarmede gij zowel gehoond als geëerd wilt worden.

En vreest gij, dat ge nog door de verleiding van een wegslepemde wereld van de weg zult afgevoerd worden, vraag u dan eens af, hoe dikwijls die Delila's u aanzochten en indien gij terug had willen gaan, dan hebt ge tijd genoeg gehad om weder te keren. Nadat gij korter of langer met dat volk verkeerdt hebt, en de wereld zoals tevoren niet meer kon dienen, ge had weder — ware u dit mogelijk geweest — vrij kunnen heengaan. Niemand was er onder de mensen die u kon dwingen met dat volk verder voor te gaan. O nee, en daarbij zal het aan geen afraders ontbroken hebben om langer zulk een leven te leiden.

Hebt ge er niet ontmoet, die u vroegen: Waartoe leeft ge nu zo afgetrokken? Waarom leeft ge niet zoals tevoren, toen wij zoveel vreugde smaakten? En die u uitlokten, zeggende: Komt, verlaat die weg en dat volk, keer weder tot uw vermaken? Zoudt ge wellicht velen — zelfs van uw bloedverwanten — met die wederkering geen groot genoeg gedaan hebben?

Hoeveel smaad had ge er mee kunnen ontgaan in uw huis, in de plaats waar ge woont, of van hen die ge ontmoet en die u gedurig aanvallen? Ja, soms zoudt ge er uw tijdelijk belang mee bevorderd hebben, daar men nu, omdat gij tot zonderlinge mensen behoort, u zoveel men kan benadeelt. En is bij dit alles dat van buiten aankomt, de stem in uw binnenste niet menigmaal gehoord: Keer toch naar uw land terug, gij hebt toch een treurig leven, ieder haat u. Of dan weer: Het zal u toch niet baten, of gij al verder met dat volk, daar ge toch niet onder behoort — hetwelk gij dikwijls aan hun taal en houding omtrent u wel bespeuren kunt — voortgaat, gij zult op het einde toch bedrogen uitkomen, en dus leef ook, zoals er zovelen leven, vrolijk.

Ja, oprechten van hart, dit alles zult ge niet kunnen ontkennen. En Gode zij dank, al die rechtstreekse of zijdelinge en die uitwendige of inwendige verzoeken hebben dan nog het vermogen niet gehad om u tot de keus te bepalen weer in de wereld te gaan. De voorstelling dat, als gij wederkeert, gij dan uw vlees, dat u nu menigmaal zoveel smart baart, kunt voeden, heeft u nog niet zozeer ingenomen, dat gij voor de genietingen der zonde de Heere en Zijn volk wilt missen.

O, welk een grote genade mocht gij al genieten! Ja, nog gevoelt ge de keus om liever, al ware het dat ge tot uw dood aan Jezus voeten moest blijven wenen, daar te willen blijven, dan met Orpa weder te keren tot het volk dat met daden zegt: Wij willen God niet dienen, en tot die afgoden die ge tevoren hebt nagewandeld.

O nee, hoevelen er zich in dat Moab der wereld bevinden en hoevelen er ook wederkeren, nadat zij schenen de reis naar Sion met 's Heeren volk te hebben aangenomen, gij wilt niet wederkeren. Ach, geloof het, gij kunt niet wederkeren. Immers, ge gevoelt dikwijls alles er toe geneigd en nog zou uw zondig vlees niets liever doen dan voor eeuwig zich van God afkeren. O dat vijandig vlees, dat houdt daar wat op aan. En gij waart voorzeker — stemt gij dit niet volgaarne toe — reeds voor lang wedergekeerd indien de Heere u er niet met kracht bij bepaald had en u, als ge meende dat het er toe zou komen, weer een afkeer van de wereld gaf of u opnieuw toeriep: Verlaat uw volk en uws vaders huis, zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid. En indien Hij uw Heere is, zo buigt u voor Hem neder, zodat ge u weer biddend voor de Heere moest neerwerpen en uitroepen: Ach, Goddelijke Jezus, ik kan de wereld niet meer dienen. O verbreek toch de banden van mijn hart, wees Gij Koning over mij.

Ja, zo had ge dikwijls zalige wendingen in uw gemoed, waaruit bleek, dat ge niet weg kon gaan. Dat stemt ge nu alles toe. Dat kan ik, zegt ge niet ontkennen. Wist ik nu maar dat ik tot dat volk behoor en dat ik waarlijk met hen op de weg des levens ben, zoals Ruth dit wist, toen zij koos om de Heere en Naomi te volgen.

Stel u veel met uw keus aan Jezus' voeten en vraag Hem hoe ge dat alles wat ik zo-even noemde doorworsteld hebt. Vanwaar het is dat ge nu nog niet wedergekeerd zijt en wellicht op dit ogenblik — nu ge dit leest, — met tranen op de wangen tot Hem zeggen kunt: Dierbare Jezus,

Gij weet immers dat het mij om U te doen is, dat ik U begeer. Ach, is het niet oprecht, maak Gij mij dan zoals ik moet zijn.

Vraag het aan Jezus, wie de keus en begeerte naar waarheid in uw binnenste gewrocht en onder zovele aanvallen bewaard heeft. Beurt u op, medereizigers met Gods volk, die in Gods kracht gekozen hebt, en nog kiest, om dat volk niet te verlaten. Ik roep u uit liefde en tot uw bemoediging toe:

Houdt maar biddend aan:
God zal u bewaken;
Moet ge in't duister gaan,
Al ware't tot uw dood.
Vrees dan nog geen nood;
Jezus zal het maken.

Ik keer tot Naomi en Ruth terug. Was Orpa weggegaan, wedergekeerd tot haar volk en goden, Ruth was nu alleen bij Naomi. Zij had geen lust om haar zwagerin te volgen.

Doch haar keus zal beproefd, sterk beproefd worden. Het ware genadewerk moet beproefd worden, en door des Heeren liefde en kracht kan het de proef, ja de sterkste proef doorstaan. Ruth, wier ziel zo sterk aan Naomi verkleefd was, ging met haar al voort, zeker onder een vloed van tranen, die zij uit droefheid en liefde weende. Ja, het smartte de God zoekende ziel van Ruth, dat Orpa was teruggegaan. O, wat kostte haar dit een ziele droefheid. Ach, was ze door tranen en smakingen te bewegen geweest, hoe zou ze haar gebeden hebben om niet terug te gaan, maar ze was wellicht te overstelpt. om te spreken. Wat moet ze bij de afscheidskus van haar ongelukkige zuster gevoeld hebben! Dit is niet te zeggen.

Misschien leest dit iemand die een bloedverwant, vriend of vriendin tot zijn innige blijdschap bewijzen zag geven, alsof ze mee wilden reizen op de smalle weg des levens, maar als Orpa terugkeerden. Wellicht met de bond tot zijn uitbraaksel en met de gewassen zeug tot de wenteling in het slijk.

Kunt gij het wel zeggen, vriend of vriendin. wat ge hebt gevoeld toen ge zag dat ze tot de wereld wederkeerden? Ja, het kostte u tranen, zoals Ruth over Orpa. Leven de afgedwaalden nog, ach, houdt dan toch biddend voor hen aan en tracht zoveel gij kunt hen te lokken om de Heere en Zijn volk boven de wereld te kiezen. Zeg hen dat Jezus hen als afkerigen toeroept: Keer weder, Ik zal uw afkeringen genezen.

Was Ruth aangedaan over Orpa's heengaan, weende zij daarover tranen van droefheid, zij stortte ook tranen van liefde voor haar schoonmoeder, die wellicht door woord en voorbeeld het middel tot haar bekering was geweest. En die liefdedaad was het, die het haar onmogelijk maakte om hoe sterk Naomi haar ook beproefde, tot de haren weder te keren. Dit zal nu verder blijken. Had de godvruchtige moeder haar beide schoondochters eerst beproefd, en was er nu reeds een onder de beproeving bezweken, wier geloof geen wortel in zichzelf had, nu zal zij Ruth — maar Gode zij dank, als echt en zuiver goud, dat in de smeltkroes proefhoudend is — nog eens sterk beproeven.

Zie, zeide ze, uw zwagerin is wedergekeerd tot haar volk en tot haar goden, keer gij ook weder met uw zwagerin. O wat een zware beproeving voor Ruth! Het is licht te denken, dat de oude vriendin van God nu in zulke omstandigheden gebracht, daar ze haar echtgenoot en twee zonen door de dood had verloren en nu reeds door een schoondochter verlaten was en daarbij op weg naar haar land, waar ze bij haar aankomst zal moeten zeggen: Noem mij niet Naomi, maar Mara, want de Almachtige heeft mij bitterheid aangedaan. Vol toog ik weg, maar ledig heeft mij de Heere doen wederkeren.

Dat zij, zeg ik, met een diep gevoel des harten deze woorden heeft uitgesproken, alsof zij tot Ruth zei: Lieve dochter, gij weet dat ik naar het uitwendige zwaar beproefd ben. Het schepsel is mij ontvallen, ik keer nooddruftig tot mijn volk weder. Voordeel naar de wereld is er, door mij te vergezellen, niet te bejagen. Dat heeft ook uw zuster reeds doen besluiten om mij te

verlaten. Zij is reeds op weg, en gij, wat zoekt gij bij mij, die niets bezit om u naar het uiterlijke gelukkig te maken. Kom laat mij gaan, treedt uw zuster achterna. Ga gij ook tot uw volk en goden. Kus mij ook voor het laatst vaarwel. Kom, lieve Ruth, neem afscheid van uw moeder en reis terug.

Bekommer u over mij niet. Ik heb, al is mij dan alles ontvallen, een God voor mijn hart: mijn Leidsman, mijn Ontfermer, Die mij wel zwaar beproefde, maar Die mij niet geheel begeven of verlaten zal. Ik maak staat op Zijn beloften. Hij is geen mensenkind, dat Hem iets berouwen zal. Ik zal bemoedigd voorttreden en eenzaam met mijn God gemeenzaam de weg reizen. Lieve dochter, laat ook gij uw schoonmoeder maar reizen, en doet gij nu een gans vrijwillige keus waarheen gij gaan wilt.

O lezer, denk nu eens in hoe hoog de wederzijdse aandoeningen gestegen zijn. De oude Naomi smelt als weg in tranen, ja van droefheid, maar ook van gevoel voor hare getrouwe Verbondsgod. Ja, zij gelooft, al gaat ook haar lieve Ruth heen, God zal haar in haar hoog geklommen ouderdom wel leiden. God zal het maken. Die in zes benauwdheden redde, zal in de zevende u niet begeven. Zij is enkel gevoel, en zo drukt zij, terwijl de tranen van haar wangen biggellen, de hand van haar lieve Ruth, omtrent wie zij biddend hoopt, dat, hoe zij haar beproefde, zij de Heere en Zijn volk niet meer zal kunnen verlaten hoewel Orpa was teruggekeerd.

Men kan het soms voor sommige zielen vrijmoedig geloven — al betwijfelen zij het zelf dikwijls — dat zij niet zullen terugkeren; dat zij reeds teveel ontvangen hebben om daarmee de wereld te dienen.

Wellicht was dit ook zo bij Naomi omtrent Ruth, hoewel zij de beproeving zeer noodzakelijk achtte.

Beproevingen, wanneer zij maar uit liefde en met een goed doel geschieden, zijn altijd nuttig en hebben bij waarlijk oprechten altijd een goede uitwerking. Tijdgelovigen kunnen die niet verdragen, maar de ware Ruth, de oprechten, zijn gaarne beproefd. Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten, enzovoort, zo roepen zij tot de Heere dikwijls in het verborgen, waar hen geen mens hoort of ziet.

O zalig bestaan!

Maar laten we nu onze aandacht nog een ogenblik op de jeugdige Ruth vestigen en bezien wat ook deze zware beproeving op haar hart en daden uitwerkte. Verbeeld u haar in: Daar staat ze aan de hand van haar lieve schoonmoeder met wie ze zo lang verkeerde. En van wie ze zovele goede woorden gehoord heeft. Woorden die haar als tot prikkels en nagels gediend hebben, om haar van haar zondig leven af te brengen en tot God en Zijn dienst haar te leiden.

Elke blik, die ze met betraande ogen op haar werpt, die ze zo innig liefheeft, ontsteekt opnieuw haar aandoeningen. Elk woord dat de oude Naomi spreekt van weggaan, van terug te keren, zoals Orpa, doorpriemt als het ware haar hart. Gevoelde zij ooit de band van liefde, waarmee zij aan des Heeren volk verbonden was, dan is het nu. Ja, zij moet spreken, opdat haar hart lucht krijgje.

Hoe meer haar moeder aandringt om weg te gaan, hetwelk deze godvruchtige vrouw niet deed om maar van haar ontslagen te worden, o nee, maar om te onderzoeken en sterk te beproeven of het waarlijk ernst bij haar was. Hoe meer zij haar vrijheid gaf tot de terugtocht niet alleen maar haar als het ware er als toe aanried, zoveel te sterker wordt de liefde in de ziel van de God zoekende Ruth opgewekt en ontvonkt. Zij geraakt daardoor als in vlam.

Zo is het nog met heilzoekende zielen. Ze mogen dikwijls vrezen, twijfelen en niet kunnen geloven dat zij onder Gods volk behoren, dewijl ze zichzelf zo ellendig vinden in hun verborgen en openbaar leven. Als men tot hen van wederkeren tot de wereld spreekt, of om niet meer met dat volk te verkeren, dat zij zo liefhebben. Wanneer men hen vrijheid geeft om dat volk te verlaten en zich niet meer in het verborgen voor de Heere neer te buigen, niet meer aan Jezus' voeten te smeken en te wenen, maar door woorden en daden te tonen, dat ze zich voor de wereld

verklaren, dan gaat er in zulke zielen wat om, dan is het gemoed in beweging, dan doet men hen als geweld aan, ja dan roepen zij uit, terwijl de tranen vertolken wat zij in hun binnenste gevoelen: ik verkies liever te sterven dan de Heere te verlaten en dat lieve volk te missen.

Op zulke tijden komt, hetgeen anders diep als onder de as bedolven ligt, te voorschijn. Dan is het ook: Valt mij niet tegen dat ik u zou verlaten. Zij zal voorzeker in deze jeugdige weduwe van tijd tot tijd wel het een en ander hebben waargenomen. Want zielen die door genade aanvankelijk veranderd zijn mogen veelal zwijgen, ja huiverig zijn om iets van hun keus te zeggen, uit vrees dat anderen zonder grond iets van hen zullen denken, zij kunnen toch niet alles verborgen houden.

Het is licht te bespeuren aan de toegenegenheid, die zij nu hebben voor de godvruchtigen, de begeerte om hen te horen, en hen, zo zij konden, hun liefde te bewijzen zodat, daar zij zwijgen, de daden spreken. Ja zelfs maakt hun ge- laat, daar ze afkerig zijn van doemwaardige huichelarij, hen menigmaal openbaar.

En zo zal het ook met Ruth geweest zijn. Wat zal zij, sinds zij door het woord of voorbeeld van haar moeder getroffen is geworden, haar gediend en gehoorzaamd hebben. Hoe dikwijls zal de godvruchtige Naomi, wanneer zij met haar schoondochter over God en Zijn dienst sprak, het beminnelijke ervan voorstelde, en haar zei wat zij aan die God in zoveel zware beproevingen gehad had, en hoe zalig het is Hem te dienen, een traan langs de wangen van haar lieve Ruth hebben zien vloeien.

Hoe zal zij vaak de begeerte, om ook Israëls God te dienen, als van haar aangezicht hebben zien afstralen, zodat ze wel kan bespeuren dat er iets in haar gemoed huisvestte, dat Naomi hoop gaf dat dit kiempje in haar een plant zou mogen worden. Ja, menigmaal zal ze haar in die hoop in het gebed de Heere hebben aanbevolen met vurige smekingen of de Heere haar door Zijn kracht mocht bewerken om Hem te dienen. Dan al is het, zoals wij menen, dat Naomi zulks in Ruth bespeurd heeft, hoe moeten de woorden en het godvruchtig gedrag van haar schoondochter nu haar ziel toch nog getroffen hebben.

Een en andermaal had zij beproefd, en nu de laatste maal haar op een zo'n sterke proef gezet dat, zo ze niet waarlijk door Goddelijke genade een inwendig levensbeginsel had ontvangen, dat haar met onverbreekbare banden aan de Heere en Zijn volk verbonden hield, en het haar als onmogelijk maakte om terug te keren, zij zeker die toets niet zou doorstaan hebben, maar evenals Orpa zou bezwijken zijn.

Nu werd de oude godvruchtige moeder bevestigd in de hoop, die zij wellicht had opgevat. Die woorden toch: Val mij niet tegen, lieve moeder, dat ik u zou verlaten om van achter u weder te keren, die woorden, die met zoveel gevoel en tranen, wellicht snikkend zijn uitgesproken, waren voor Naomi alsof God daardoor tot haar zei: Dit kind heb Ik u gegeven, Mijn vriendin, om u aan te kleven en om uw ouderdom te verkwikken. Mijn kracht heeft door uw voorbeeld en woord haar hart voor Mijn dienst ingenomen. Vermoei haar niet door haar langer te beproeven, want zij kan u niet verlaten. Zij is met banden, door Mijn goddelijke kracht gelegd, die voor eeuwig onlosmakelijk zijn, aan u verbonden.

Zo kan de Heere soms Zijn volk omtrent kleinmoedige zielen iets in hun binnenste doen gevoelen, waardoor zij als gedwongen worden om uit de woorden en daden van zulke oprechten — hoe zij ook hun genadestaat betwijfelen — op te maken, dat de Heere Zijn werk in hen heeft begonnen en dat Hij het voleindigen zal. Vooral omtrent dezulken, die al onderscheidene beproevingen hebben doorstaan. Er is toch wat nodig, vooral voor jeugdige harten, bij wie vlees en bloed, de zondige natuur van binnen en de verlokkingen van een verleidende wereld van buiten dikwijls samenspannen om ze doen terugkeren. Er is wat nodig om door dit alles heen te breken en tot al die verleidende Delila's te zeggen: Valt mij niet tegen, dat ik de zijde van de wereld, dat ik de vermaken van de zonde boven God en Zijn dienst zou kiezen. Niets minder dan almachtige kracht Gods wordt ertoe vereist. Ja, zij staan wel verwonderd, dat zij niet reeds

lang zoals Orpa en anderen zijn weggegaan. Dat zij niet reeds lang openbaar geworden en aan de snoodste zonde, die zij maar al te dikwijls in hun hart ontdekken, zijn overgegeven.

Wat zegt uw hart, oprechten, die dit leest? Wellicht is uw gemoed getroffen. Terwijl een traan u ontvalt, roept ge in uzelf uit: reeds lang was ik tentoon gesteld, reeds lang had ik een blaam op Gods volk gelegd, had de Heere mij niet krachtadig bewaard.

O, erken deze genade. Soms gebruikte de Heere zonderlinge tussenkomsten, om u voor de val te behoeden. Ja, dat ge nog zijt die ge zijt, en hoe gering ge er over denkt dat ge nog, al kunt ge maar van ver achter Gods volk aankomen de koers richt naar Sion. Dat het nog de taal van uw hart is voor God en mensen: Dat volk is mijn volk, dat hebt ge aan Gods genade te danken.

Gij kunt dan ook het beste beoordelen, wat de nog jeugdige Ruth nodig had, daar haar vlees haar voorzeker naar haar volk trok en als toeriep: Keer toch terug. In uw land kunt ge al uw vleselijke lusten opvolgen en alle vermaken genieten. Bedenk wat zij nodig had, na zoveel herhaalde beproevingen en het voorbeeld van haar schoonzuster, die reeds op weg was naar Moab, om te zeggen tot haar schoonmoeder: Val mij niet tegen, dat ik u verlaten zou om van achter u weder te keren.

O, wat gaf de Heere haar in dat wederkeren van haar zuster te zien. Zij kan het akelige en afzichtelijke dat zij daarin zag, niet uitdrukken, dan alleen door te zeggen: Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten. De dood is haar verkiesbaarder dan naar Moab terug te keren.

Ja, zo kunnen oprechte harten, al durven ze niet geloven dat zij de Heere toebehoren, zo'n afkeer van de wereld- en de zondedienst gevoelen, dat zij liever in armoede en verachting met Gods volk zouden willen leven dan, wat hen ook werd aangeboden, de vermaken der zonde te genieten.

Ruth werd door genade verwaardigd om tot haar moeder te zeggen, dat het haar niet alleen onmogelijk was weder te keren tot het zondige Moab, maar dat er een andere keus bij haar was; dat zij vast besloten was haar te volgen. Waar gij zult gaan, zegt zij, zal ik gaan, en waar gij zult vernachten zal ik vernachten.

Zover was het van haar, om tot het volk en de afgoden van Moab weder te keren. Haar ziel kleefde aan de ziel van Naomi, en dus wil ze ook met haar gaan en bij haar blijven, welke bezwaren ze ook ondervinden of verduren moest. Haar keus was oprecht. Op uitwendig voordeel kan ze — want de weg die de Heere met haar in de toekomst gaan zou was haar onbekend — met de reis naar een voor haar geheel onbekend land niet rekenen. O nee. Het was dus ware liefde waardoor zij die keus deed om in vreugde en smart bij haar moeder te blijven niet alleen, maar om ook verenigd met haar God Hem te dienen in dat land, waar haar ruimere gelegenheid zou geboden worden om de Heere plechtig in het openbaar te dienen.

Ruth wist wel waar Naomi heen toog, al zegt ze zo onbepaald: Waar gij zult heengaan, zal ik heengaan. Zij wist dat Naomi de reis ondernam naar het land Juda, en wel naar het daarin gelegen Bethlehem. Maar zij geeft door zo te spreken te kennen dat, hoelang de reis ook zou duren en welke onheilen haar treffen mochten, zij hieromtrent geen uitzondering wil maken. Het is maar: Waar gij heen gaat, zal ik heengaan; en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten. Hetzij men het woord vernachten neemt in de zin van: onderweg ergens te blijven om de nodige rust te nemen, of van het vaste verblijf ter bestendige woning. Zij geeft er door te kennen, dat zij niet voorgenomen heeft haar moeder ooit te verlaten, gelijk ze vervolgens nog betuigt: Waar gij sterft, zal ik sterven, aldaar zal ik begraven worden: de dood alleen zal scheiding maken tussen mij en tussen u. Waar Naomi gaat door gebaande en ongebaande wegen, daar zal zij haar vergezellen. Waar die inwijkt of verblijft, hoe gering de plaats ook mag zijn, daar wil zij verblijven. Zij volgt niet om de brode. O nee. Ze zag iets in Naomi dat met het natuurlijk oog niet kan aanschouwd worden, en dat deed haar die godvruchtige moeder zo sterk aankleven en zich verbinden om, waar ze ook mocht aanlanden en welke drukkende omstandigheden haar bezwaren mochten, de deelgenoot te zijn van haar lieve schoonmoeder in vreugde en smart, en dat niet voor een tijd maar tot de dood toe. Zelfs haar begeerte strekte zich verder uit. Die was

niet beperkt binnen de enge grenspaal van dit leven. Nee, ze had verdere uitzichten. Ze beoogde hier met Naomi te leven hetzelfde leven der genade dat deze leefde, en eens met haar te delen in de eeuwige heerlijkheid.

O gelukkige Ruth, die verlichte ogen des verstands gekregen had om in die nederige omstandigheden de ware grootheid van uw moeder te zien en te erkennen, zo zelfs, dat er niets in het ganse land van Moab was dat daartegen kon gewaardeerd worden.

Wanneer oprechte, God zoekende zielen zich hier eens onpartijdig bij mochten neerleggen, hoe zouden ze dan ook duidelijk in deze betuiging van Ruth kunnen zien, dat zij dezelfde keus en gezindheid ontvangen hebben. Zij toch zijn ook verbonden aan het volk van God, en wel zo dat, wanneer zij moesten kiezen: of met de wereldlingen te verkeren en in dat verkeer alles te genieten, wat de zinnen strelen en het lichaam verkwikken kan. Ja, zelfs in een prachtig paleis te verblijven en bevrijd te zijn van alles wat drukkend en smartelijk is; of met hen die behoeftig zijn naar de wereld, maar die de Heere dienen onder gemis van veel verkwikkingen voor het lichaam, te gaan, te verblijven, te spreken, te bidden, te denken en de Heere lof te zingen, dat het dan in geen bedenking zou komen of ze zouden zo iemand die hen zocht af te manen van de Heere en Zijn volk en te lokken tot de wereld, ten enenmale verachten. Ze kunnen toch ook niet ontkennen dat ze iets in dat volk zien dat beter te gevoelen dan te bespreken is, en dat is het dat hen, zonder tijdelijk belang te bedoelen, tot dat volk en het doet beminnen. Ze staan er zelfs wel eens verwonderd over hoe ze nu zo'n betrekking gevoelen op mensen die zij tevoren wellicht ontlopen zouden hebben, ja veel liever dan dat ze met hen zouden verkeren, en dat ze nu droefheid gevoelen als ze hen moeten missen.

Vanwaar komt het toch, dat er nu ook zo'n bepaalde keus is om met dat volk liever verdrukt te worden dan met de wereld eer en aanzien te genieten? Vanwaar zou het zijn, was het niet zoals bij Ruth, dat de Heere een inwendige lust en begeerte in het hart gewerkt had, waardoor alleen die trek naar en die hoogachting voor ware vromen in hen gevonden wordt? Vanwaar zou het zijn, dat men aan dat volk van God sterker verbonden is dan zelfs aan bloedverwanten, wanneer hun woorden en daden getuigen dat zij de wereld boven God liefhebben?

Mocht iemand dit lezen, wie het tot nut en zegen was — want met geen ander doel werd het geschreven — dat aan zichzelf nu vragen mocht: Wie kies ik dan? Is het de wereld en haar dienaars? Vind ik bij hen het leven van mijn ziel? Is hun verkeer mij aangenaam? Of is het mij menigmaal, als ik er mij niet aan onttrekken kan, tot een last?

Mocht zo iemand zich nu onder 's Heeren oog beproeven wat hij zijn hoogste eer en blijdschap rekent, en opmerken dat er iets in zijn binnenste huisvest dat hem naar waarheid zegt: “Gij kiest de Heere en Zijn zalige dienst, gij zoekt het verkeer met Zijn volk, al durft ge u er niet onder rekenen; uw innige zielsbegeerte is toch niet alleen met hen te sterven, zoals Bileam, maar ook met hen te leven; om telkens, zoals zij, u op gebogen knieën te werpen in het verborgen en daar aan Jezus' voeten te smeken dat Hij u lere en reinige van uw verborgen afdwalingen. Dat Hij u ontdekke aan uzelf, zo ge uzelf nog bedroog. Dat Hij u ontblote tot de fundamenten toe en dat Hij u gedenke naar het welbehagen tot al Zijn volk, en dat Hij u bezoeke met Zijn heil!

Ach, behaagde het de Heere, dit eenvoudig geschrift, al was het slechts voor een, in Zijn hand te gebruiken om de zodanige licht te schenken over hetgeen Hij hen schonk, waardoor zij reeds onbepaald gekozen hebben om door 's Heeren kracht niet weder te keren tot de wereld, maar tot het volk van God te zeggen: Waar gij gaat, zal ik gaan en waar gij vernacht, zal ik vernachten. Die weg, die smalle weg ten leven kiest mijn ziel boven het brede spoor der zonde, en wat mij daar dan op treffen mag, ja kom ik om, dan kom ik om, toch wil ik bij dat volk blijven.

Misschien leest dit een oprechte van hart, die wenend uitroept: Ach, dat dit mijn deel mocht zijn. Wat mij dan treffe op de wereld, als ik maar een van dat volk mag zijn, hoever ik hen dan ook achterop moest komen, dat was mij zalig. Ja, al was ik de minste onder hen allen, dit was mij nog veel meer waard dan alles wat de wereld haar dienaars geven kan.

Ach, oprechte ziel, smeeek om de Geest des geloofs, opdat ge het zien en erkennen, ja de Heere er voor danken mag, dat vlees en bloed dat u niet geopenbaard heeft, maar de Vader die in de hemelen is.

Maar wij moeten nog eens tot Ruth wederkeren. Waar gij zult heengaan, zei ze tot Naomi, zal ik heengaan, en waar gij zult vernachten zal ik vernachten. Doch zij voegde er nog iets bij, dat de krachtige reden bevat, waarom zij die vorige betuiging gedaan had. Uw volk, zegt ze, is mijn volk en uw God is mijn God. Uw volk, zegt ze. Wat iemands volk is weten we. Zij zijn het met wie hij tot een maatschappij behoort, met wie hij naar dezelfde wetten geregeerd wordt en dezelfde voorrechten geniet. Het volk van Israël, dat toen alleen Gods volk genoemd werd, aan wie Hij Zijn wetten bekend maakte, dat afgescheiden was van al de volkeren der aarde. Doch hoewel dit ganse volk zeer beweldadigd was, leefden ze niet allen naar 's Heeren wetten. Ze waren in die zin allen geen Israël. Maar onder dit volk waren er die de Heere dienden in nauwgezette godsvrucht. En hoewel Naomi tot het ganse volk behoorde door geboorte, zo was zij in het bijzonder verenigd met het Israël Gods naar de Geest, met de ware gelovigen onder dit volk. Dit volk dan kunnen we hier door Ruth bedoeld achten. Dat volk dat het geklank kent, wiens God de Heere is, dat Hij Zich ten erve verkoren heeft ten eeuwigen leven. En dat volk, die lievelingen van Jehova, waaraan Naomi's hart ook bijzonder verbonden was, was ook het volk van Ruth. Uw volk, betuigt ze, is mijn volk. Door geboorte was Ruth een heidin, vervreemd van de Verbonden en zonder God in de wereld. Zij had Machlon, de Efratiet van Bethlehem Juda, tot haar echtgenoot gehad. Maar deze echtvereniging, zolang zij aan de afgodendienst verkleefd bleef, gaf haar geen recht om het Joodse volk in het algemeen en de godzalige Israëlieten in het bijzonder haar volk te noemen.

Maar nu zij door Goddelijke genade, waardoor ze Naomi aankleefde, de Heere had gekozen, nu had zij ook recht om te zeggen uit keus en begeerte en uit inwendige vereniging, uw volk is mijn volk. Daaraan was haar hart verbonden en ze belijdt tevens met de mond dat volk als haar volk, dat zij boven het volk, waaraan zij door sterke natuurbanden verbonden was, beminde met een toegenegenheid, die deed blijken dat zij aan dat volk door een nauwere, onverbreekbare geestelijke band vastgemaakt was. Een band die de natuur niet kan leggen!

O, wat stelde zij een prijs op de godsvrucht, op het tere leven voor de Heere van dat volk! Zij geeft door deze betuiging haar innige zielsbegeerte naar dat volk te kennen; haar verlangen naar de ware godvruchtigen, die met nadruk Naomi's volk genoemd konden worden, en dat wegens een geestelijke vereniging ook haar volk was. Ja, zij wil met dat volk in geest en waarheid de Heere dienen, en ook uitwendig haar inwendig gemoedsbestaan door een teder leven bewijzen. Zij is voornemens het altijd met dat volk te houden om zo te tonen wie zij is en wie zij dient. Zij wil met dat volk dat door de schaduwen zag op de beloofde Messias in een geest, een geloof, en een liefde leven en werkzaam zijn. Dat kan, dat moet zij Naomi betuigen. Ja, dat zegt haar hart en voor geen schepsel wil zij het verbergen. Dat was al zo lang haar lust en keus geweest, maar nu op zo'n proef gesteld, nu moet ze haar geprangd gemoed lucht geven en de redenen opnoemen waarom zij haar lieve schoonmoeder niet wilde en kon verlaten. Waarom zij gaan wilde, waar zij ging, en vernachten waar zij zou vernachten.

Het is alsof ze zegt: Lieve moeder, het volk waarmee gij verenigd de Heere dient, waaraan uw ziel door geestelijke banden verbonden is, dat is het volk dat ik liefheb, waar mijn hart naar uitgaat en reikhalst, en hoe zou ik u dan kunnen verlaten?

Welk een gegronde reden geeft zij op waarom ze Naomi wil volgen. Van hoeveel klem en kracht. Ze toont er mee, dat het bij haar voortkwam uit wezenlijke vernieuwing des gemoeds, hartveranderende genade en een ware lust om voor de Heere te leven. Ze bewijst er mee, dat zij door die innige begeerte gedreven werd, om uit te gaan op de voetstappen der schapen, om weide te vinden bij de woningen der herderen. O, hoe hartelijk, hoe welmenend, hoe ongeveinsd roept zij het voor Naomi uit: uw volk is mijn volk! Welk een blakende lief de gevoelde zij tot dat volk, en welk een begeerte om er mee op te gaan tot Gods altaren. Ze verborg haar keus niet

voor haar schoonmoeder. Het was nu ook: Kiest u heden wie gij dienen wilt, met welk volk gij het houdt: met de dienaars van Baal-Peor of met hen die God dienen. En nu kwam ze er openlijk voor uit: dat ze een gezellin wilde zijn van allen die de Heere vrezen.

O, gelukkige Ruth, wat een wijze en goede keus deed ge om de lievelingen van Jehova voor uw volk te verklaren, en dat op zulke gronden die u niet konden ontzinken. Haar gehele vaderland, haar goden en vermaken had ze er voor opgeofferd en onbepaald gekozen om haar schoonmoeder te volgen op de reis naar het land en de plaats waar de Heere woont onder Zijn volk, waar Zijns Naams gedachtenis gesticht wordt. Zij mocht in dezen ook wel zeggen, dat zij met geen vlees en bloed te rade was gegaan. Genade die haar hart aan dat volk verbonden had, deed haar zichzelf verloochenen en de leden doden die op aarde zijn.

Is er iets dat oprechten kunnen toestemmen, is er iets dat zij met een ruim gemoed kunnen verklaren, dan is het dit. Ja, zo spreken ze dikwijls, dat volk kiest ons hart. Zij zijn het die wij innig liefhebben. Die gelukkigen zijn dierbaar in onze ogen en in onze schatting ver verheven boven degenen die de wereld dienen. Zij gevoelen ook een innige begeerte, zoals Ruth naar het ware Israël, om met hetzelfde de Heere lof toe te brengen, naar de gemeenschappelijke godsdienst oefeningen van dat geliefde volk. Als zij eens in hun gezelschappen toegelaten worden en zich onder dat volk mogen neerzetten, hoewel zij er wel bedekt zouden willen zijn, tenminste zo, dat men van hen niet vorderde iets te zeggen van zichzelf. Als ze zich daar bevinden, als was het in een stulp, dan is het hen daar zo goed, ja veel beter dan dat zij aan een maaltijd genodigd waren bij hen die in grootsheid des levens wandelen. Ja, hieromtrent blijft geen twijfel over bij hen, als hen gevraagd wordt met wie zij het willen houden, vooral als ze kiezen moeten tussen de wereld en dit volk. Dan belijden zij het openlijk: Dat volk is mijn volk. Doch zo ruim, zo onbelemmerd durven zij niet zeggen dat de God die dat volk dient, hun God is.

Het ware te verwonderen, dat zij het eerst zo vrijmoedig betuigen en voor het laatste zo huiverig zijn, wist men niet dat dit bij zulke mensen voortvloeit uit vrees, dat ze zich in een zaak van zoveel gewicht bedriegen zullen, daar het hen te groot voorkomt om zich toe te eigenen dat de Heere, de God van Zijn volk, in een verzoende betrekking hun God zou zijn door Christus, daar zij niet beseffen, dat de oprechte keus om met Gods volk verenigd te zijn om, zoals zij, ook tegen de verborgen zonden te strijden en in nieuwhed des levens te wandelen; de liefde die zij dat volk toedragen; het verlangen om steeds in hun nabijheid te verkeren; krachtige bewijzen leveren dat goddelijke genade hun harten heeft veranderd en vernieuwd; dat de Heere door Zijn verlichtende genade hen geschonken heeft, om dat volk dat zij tevoren niet verkozen, nu te begeren tot hun volk, hen te zoeken en hartelijk lief te hebben. Johannes zegt: Wij weten dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben.

Heeft dus iemand Gods volk waarlijk lief, zo namelijk dat hij wenst te beoefenen wat zij beoefenen, en dat — hoe gebrekkig ook — reeds in zijn gemoed mag ondervinden, en begeert hij daarin meer en meer overvloedig te zijn, in het verborgen en in het openbaar, dan is het een kenmerk, dat de Heere hem eerst heeft lief gehad en hem — dewijl de genadegiften en roepingen Gods onberouwelijk zijn — eeuwig zal liefhebben.

Mochten er kleinmoedigen door opgewekt worden, die nu eens gelovig tot zichzelf mochten zeggen: “Kan ik het volk van God, dat ik zo vurig bemin, waarnaar ik soms zo reikhalzend verlang, bij hetwelk ik zo graag ben, mijn volk niet noemen, tenzij vrijmachtige, goddelijke genade daartoe mij, die tevoren afkerig was van hen, tenminste geen kennis had aan hetgeen zij beoefenen, had opgewekt en de keus en gezindheid mij had geschonken, wel, dan is de Heere ook mijn God, die Zich aan mij geen man betonen zal die liegen kan, of een mensenkind, dat Hem iets berouwen zou. Dan zal Hij ook omtrent mij het werk Zijner handen niet laten varen, maar door Zijn kracht voleindigen, wat de vijand ook aanwende en hoe dikwijls ik dit werk verdacht en betwijfeld heb.

Loof den Heere, mijn ziel, want Hij is uw God, die u, die nooit naar Hem gevraagd zou hebben, heeft opgezocht en u deed stilstaan op uw zondeweg, als een gans machteloze tot Christus bracht en u zoveel zielsverkwikkingen schonk. Erken het voor de Heere en zeg tot Zijn volk: Nu weet ik ook dat uw God mijn God is en dat ik nooit had kunnen beminnen dan door Zijn genade.

Mocht de Heere dit geringe middel in Zijn hand er toe willen gebruiken om, diep bedrukte zielen, wie het in waarheid om God en Zijn volk te doen is, krachtig toe te roepen zoals Hij dit in Zijn Woord doet: Mijn volk is uw volk, en Ik ben uw God! Maak mij groot en verheug u over uw heil! Misschien leest dit wel iemand, die biddend roept: Ach, Heere, verbreek de banden van het ongeloof; ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp; vermeerder in mij het geloof; doe mij Uw genade erkennen en laat mijn ziel zich eens in U verblijden met de blijdschap van Uw volk; zeg tot mijn ziel: Ik ben uw heil!

De Moabietische Ruth erkende gelovig het voorrecht te bezitten, dat niet alleen Naomi's volk haar volk, maar ook dat de God die zij diende haar God was. Ze zei: *Uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.*

Zij doelt hier op de Hoogverhevene, die in de eeuwigheid woont, wiens Naam heilig is; Die in het hoge en heilige woont, maar ook bij dien, welke een nederige en verbrijzelde geest heeft. De God van Abraham, Izak en Jacob. De God van Israël in het algemeen en van het ware Israël in het bijzonder. Die tot Zijn volk zegt: *Ik zal u tot een God zijn en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn.* En dan weer: *Het zal Mijn naam aanroepen en Ik zal het verhoren. Ik zal zeggen: het is Mijn volk en het zal zeggen: de Heere is mijn God. En Ik zal ze Mij op de eerde zaaien, en zal Mij ontfermen over Lo-Ruchama en Ik zal zeggen tot Lo-Ammi Gij zijt Mijn volk, en dat zal zeggen: O, mijn God!*

Jehova, de getrouwe Verbondsgod van al Zijn volk was de God van Naomi. Uw God, zegt Ruth tot haar. Ja, de Heere was haar God niet slechts in die zin zoals Hij de God van alle schepselen is uit kracht van schepping en onderhouding, maar wat meet en wel alles zegt, in een verzoende betrekking in de gerechtigheid van de Messias, die Naomi met alle godvruchtige Israëlieten had omhelsd als het in het Paradijs beloofde en verder afgeschaduwde en nader toegezegde Vrouwenzaad.

Daarin was God voor hen — in het wezen der zaak op dezelfde wijze als voor de gelovigen onder het Nieuwe Testament — een God van heil en zaligheid, bij Wie uitkomsten zijn tegen de dood, daar zij reeds in het licht van Zijn verzoend aangezicht wandelen, en zich in de Heere als hun Verbondsgod de ganse dag mochten verblijden.

Ja, de Heere was Naomi's God. Hoe zwaar zij ook beproefd was, de Heere had haar liefgehad met een eeuwige liefde en daarom getrokken met goedertierenheid, en gezworen dat Hij op haar niet meer zou toornen of schelden. De Heere zou Naomi nooit begeven of verlaten. Al was er nu al zoveel voor haar bezweken, Gods goedertierenheid zou van haar niet wijken, en het Verbond des vredes zou niet wankelen in eeuwigheid.

Nog eens. De Heere was haar God, het voorwerp van haar geloof, liefde vrees en hoogachting. Ja, ze vond zoveel vermaak in God dat het haar zaligste ogenblikken waren wanneer ze zich met de Heere mocht onderhouden. In diepe ootmoed trachtte ze steeds door goddelijke genade zich voor Gods hoge Majesteit neer te buigen. Dan smaakte ze ware zaligheid, als ze maar niets was in eigen ogen, en als ze haar God mocht prijzen en grootmaken.

Ja, bij die dingen leefde zij en in alle dezen was het leven van haar geest. En niet alleen dat ze zulke gevoelens koestert van haar God in de eenzaamheid, maar dat maakt ze ook voor anderen openbaar. Daardoor — zoals we veronderstellen — was haar lieve Ruth tot de Heere en Zijnen dienst gebracht. De voorbeeldige godsvrucht van haar schoonmoeder had haar, door Gods vrijmachtige genade, het onderscheid doen zien en gevoelen tussen het leven van ongeveinsde vromen en goddelozen; tussen de gedragingen van haar lieve moeder en de als in zonde verdronken Moabieten.

Waren er zoveel duidelijke bewijzen door Ruth aan Naomi gegeven, dat zij niet meer tot de dienst der zonde en der wereld behoorde; had zij de reden opgegeven, waarom ze haar lieve schoonmoeder niet kon verlaten en wederkeren tot het zondige Moab, haar land, volk en goden; dat zij het ware volk Gods, dat het volk van Naomi was, voor haar volk hield; ze durft er bijvoegen — en dit betaamt ware oprechten, hierdoor verheerlijken ze God en geven genade de eer — dat Naomi's God ook haar God was. *En uw God is mijn God*, zegt ze.

Ja, zij zal voorzeker toen zij dit, terwijl ze het met haar hart geloofde, ook met de mond beled, veel zalige kalmte gesmaakt hebben. Ja, die belijdenis gaf haar innige blijdschap. Daardoor ontlastte ze als het ware haar hart. Het is alsof ze zegt: Lieve moeder, hoe ware het mij mogelijk om weder te keren tot de nietige afgoden der Moabieten, daar mijn ziel zich verbonden gevoelt aan de volzalige God, die ge met al Zijn volk liefhebt en dient. Ja, die God, die de Almachtige schepper en onderhouder is van het gans heelal, Wiens naam in Israël, waartoe gij behoort, groot is. Uw Verbondsgod die Zich door de woorden die gij tot mij sprak en door uw voorbeeldig leven ook aan mij, onwaardige Moabietische zondares, geopenbaard heeft. Die ik met onbepaalde overgave van mezelf, op grond van de gerechtigheid van de beloofde Verbonds-Middelaar niet alleen kies, maar volkomen omhels als het voorwerp van mijn onverdeelde liefde, met verloochening van alles buiten Hem, tot mijn God, om in het verborgen en openbaar voor Hem te leven, die is ook mijn God.

Ja, lieve moeder, dit gevoel ik dat niets in de hemel of op de aarde mij nevens Hem lust. Dat Hij mijn enig al is en dat geen dood mij van mijn God en Zijn volk kan scheiden. Het is die God, uw God en mijn God, aan wie ik mij geheel overgeef, op Wie ik vertrouw en om Wie te volgen, waar Hij mij leiden zal, ik graag alles, vrienden en magen, vaderland en huis, gewillig overgeef. Ja, met afkeer wegens hun afgoderij hen vaarwel zeg en met u zal trekken, om alles wat ons mocht bejegenen in Zijn kracht en om Zijnentwil te ondergaan. En dan ook, nadat wij onze reis op aarde volbracht hebben, hoe smartelijk die ook mag wezen, als wij door Gods raad geleid, daarna in heerlijkheid worden opgenomen, dan hoop ik met u God volmaakt groot te maken, te roemen en te prijzen.

O mij dunkt toen Ruth, die de kracht van hetgeen ze betuigde aan haar ziel gevoelde, als in tranen wegsmol, als zij Naomi die hartverblijdende taal toevoegde, mij dunkt, toen was die godzalige schoonmoeder ook enkel gevoel. Ze zinkt als weg in ootmoedige aanbidding. Nu behoefde ze niets meer, o nee. De beproeving had een gewenst en heerlijk doel bereikt. Woorden ontbreken haar om naar waarde haar God te loven over dit zalig voorrecht en om haar lieve dochter de innige toegenegenheid, die zij haar toedroeg, te openbaren.

Nu, dunkt mij, strengelen ze zich opnieuw in elkanders armen. Hieven zij tevoren haar stem op, wenende van droefheid, nu zullen ze wellicht luidkeels geweend hebben van blijdschap. Ja, nu kust Naomi opnieuw haar lieve Ruth hartelijk. O ja, zij mocht als de vader van de verloren zoon zeggen: Gij waart tevoren dood in zonde en afgoderij, mijn dochter, en zijt door mijn God, die ook uw God is, levend gemaakt. Gij waart weleer verloren, maar zijt nu gevonden. Ja wedergevonden door uw goddelijke en getrouwe Herder. Die zal ons leiden en brengen tot de berg Zijner heiligheid. Ja, samen zullen we eeuwig onze God groot maken.

Nu zag de godvruchtige Naomi dat Ruth vast voorgenomen had met haar te gaan en dus hield zij op tot haar te spreken, dat is om haar verder te beproeven.

Samen togen ze voort naar Bethlehem. O zalige tocht van deze twee aan God en Zijn dienst verbonden harten. Zij togen op met het oog op de Heere. Ze zijn vol vertrouwen op hun God, die het maken zal. En zijn ze in de toekomst beschaamd geworden? O nee! Ja de aankomst te Bethlehem was voor Naomi droevig, maar de Heere zag met een oog van liefde op deze weduwen neer. Ze ondervonden dat de Heere Zich in het bijzonder voor hen die Hem vrezen een man der weduwen betoont.

Hoe aanbiddelijk was Gods weg met Ruth en daardoor ook met de oude Naomi. God was in nadruk met Ruth. Het boek naar haar naam genoemd, waarin haar verdere lotgevallen zijn

opgetekend, geeft er ons bericht van hoe Jehova, die God die zij gekozen had, met verwerping van de afgoden van haar land, tot haar God die zij alleen wilde dienen, op een zeldzame en bewonderenswaardige wijze voor haar gezorgd heeft niet alleen, maar haar bij de genade die Hij uit eeuwige liefde haar had geschonken, ook in ere herstelde.

Zij ging, te Bethlehem gekomen zijnde, in haar behoeftige omstandigheden gebruik makende van het recht der armen, op het veld om de afgevalen korenaren te lezen. Onder het hoge Godsbestuur kwam zij op het land van Boaz, een bloedverwant van Elimelech, waar ze met veel beleefdheid bejegend werd en vrijheid kreeg om bij die van zijn huis te blijven tot het einde van beide oogsten. Doch daar bleef het niet bij. O nee! De Heere, die wonderlijk is in Zijn handelingen met Zijn volk, wilde haar de opoffering, die zij om Zijntwil gedaan had ten opzichte van haar land, volk en uiterlijk welvaren, rijkelijk vergoeden.

Op raad van Naomi verzocht zij Boaz, die haar reeds zoveel vriendschap bewezen had, om volgens rechten en zeden die in zo'n geval in die tijd niet tegen de welgevoegelijkheid streden, als de lossen van Naomi en dus ook de hare, een plichthuwelijk met haar aan te gaan en het land van Elimelech te lossen.

En zal Boaz, zo zou men kunnen vragen, hiertoe niet onwillig zijn? O nee! Het hart van Boaz was ook in de hand des Heeren, dat Hij kon leiden als een waterbeek. Boaz was daartoe volkomen bereid en volbracht zulks — nadat een ander die nader was, dit geweigerd had — overeenkomstig de wetten en gebruiken die onder Israël plaats hadden. Zie eens hoe getrouw de Heere is voor degenen die Hem in waarheid zoeken!

Oprechten, moet gij wegens uw keuze om God te dienen iets opofferen: eer, aanzien, genoegens, soms aardse voordelen, tracht maar alles om God en Christus wil, door de genade schade en drek te achten. Kunt gij dan niet zeggen zoals Ezau: Ik heb veel, gij kunt, en dat zegt veel meer, met Jacob zeggen: Ik heb alles. Ja, zij die God tot hun deel hebben, hebben alles wat tot het leven en de godzaligheid nodig is. Zo God maar voor ons is, dan kan niets ons tegen zijn. Dan moeten alle dingen ons medewerken ten goede.

Zie het in Ruth. Zij treedt in het huwelijk met de rijke Boaz en in die echtverbintenis is zij gelukkig, ja ten hoogste gelukkig. Ze had stof tot grote vreugde en ook haar godvruchtige schoonmoeder, die uitgelaten was van blijdschap, vooral toen uit dit huwelijk Obed geboren werd, die volgens de wet voor een zoon van haar zoon Machlon moes gehouden worden en die naderhand de grootvader van de koning David werd.

Zo smaakte Ruth niet alleen inwendige vrede des gemoeds over haar keus en verbintenis met God en Zijn volk maar ondervond ook dat de Heere alles op Zijn wenken tot haar uitwendig geluk kon doen medewerken. Hoeveel dankbare tranen zal zij en haar lieve schoonmoeder gestort hebben bij het terugdenken aan de leidingen Gods met hen. Weenden ze weleer samen tranen over de treurige omstandigheden waarin ze zich bevonden, nu konden ze van vreugde wenen, nu de Heere gered had. Waren ze weleer verarmd, zodat Ruth achter de maaiers korenaren op moest lezen, nu waren ze rijk gezegend. Was Ruth tevoren een kinderloze weduwe, later werd ze een verblijde moeder van een zoon, uit wie zo'n beroemd persoon zou geboren worden.

O, wat kan de Heere niet daarstellen! Niets is voor Hem te wonderlijk. Leest iemand dit stukje, die ook door wonderlijke wegen ener aanbiddelijke Voorzienigheid geleid is, die worde door de voorstelling van de goedertieren leiding van God met Ruth daar opnieuw aan herinnerd en die roepe dankend uit: O ja, voor mij zorgde de Heere ook wonderlijk. Wat moest er op mijn weg ook niet samenlopen, om mij te doen worden wat ik ben. En die zinke weg in diepe ootmoed en schaamte voor de Heere en zegge: Wat zal ik de Heere vergelden voor al Zijn weldaden? Ik ben geringer dan al de weldadigheden en trouw die de Heere mij bewezen heeft. Uit alles wat wij omtrent Ruth overwogen hebben zien wij hoe zalig, hoe vererend en voordelig het is, om God boven de wereld en de zondedienst te kiezen. Om liever alle schepselen, als het gevorderd werd, te laten varen en zich aan de Heere en Zijn dienst te verbinden. Wie, die in

waarheid de Heere en Zijn volk koos, heeft ooit berouw gehad? O nee, het is een onberouwelijke keus. Er is zoveel heil aan verbonden reeds in dit leven, en welke zalige gevolgen zal zij in de eeuwigheid hebben? O ja, zij is onberouwelijk, zodat zij, die de goede keuze gedaan hebben, al zijn ze nog in hun jeugd, wel wensen haar nog vroeger gedaan te hebben. Wat smart het hen nu, die zo openbaar zondigen, dat zij zolang de aartstiran hebben gediend. Dat zij die zielenmoeder menigmaal dagen, soms nachten achter elkaar hun zielsvermogen en lichaamskrachten gewijd hebben, die de Heere hen had geschonken om Hem te dienen, terwijl ze tevens als in tranen wegsmelten omdat zij uit zijn strikken, hen met geen ander doel gespannen dan om ze eeuwig te doen omkomen, door Goddelijke genade gered zijn.

Verschillend zijn de wegen, die de Heere in Zijn hand dienstbaar maakt om de medereizigers van Ruth en allen die op de levensweg wandelen, uit hun land en volk — de wereld- en zondedienst — te doen uitgaan, om hen van de afgoden waaraan zij van tevoren zo verslaafd waren en waarvan zij, helaas, nog niet geheel losgemaakt zijn, af te trekken.

Hoevelen waren er ook als in een Moab, ik bedoel in een gezin, waar zij van God en Zijn dienst niets vernamen, als het veulen van een woudezel opgevoed werden, doch die door de weg van Gods aanbiddelijke Voorzienigheid door huwelijk of andere omstandigheden bekend werden met mensen die Naomi's voor hen werden. Van wie zij woorden hoorden, die ze tevoren nooit hadden gehoord, woorden des levens, welke de Heilige Geest bekrachtigde aan hun harten, zodat zij het Godonterende van de zonde en van hun vorige levenswijze leerden inzien, met berouw en diepe ootmoed aan Jezus' voeten genade smeekten en van toen af begeerte gevoelden om — in geestelijke zin — hun volk en hun vaders huis te verlaten, en liever met degenen die God zoeken gesmaad te worden, dan de wereldse vermaken te genieten.

Anderen hoorden een leraar ernstig prediken en het rampzalige van een leven buiten God voorstellen, of hen werd iets ter lezing aangeboden, dat zij wellicht uit nieuwsgierigheid eens wilden inzien en daardoor werd hun hart getroffen, zodat ze beseften wat ze misten en wat ze nodig hadden voor de eeuwigheid, en geen lust meer gevoelden om mee te reizen op de brede weg der ongerechtigheid die wel recht schijnt, maar welks einde paden des doods zijn.

Sommigen hielden het vol tegen al de liefderijke vermaningen en opwekkingen van leraars en vrienden, of wel van lieve en dierbare godvrezende ouders, totdat de Heere hen op een ziekbed neerwierp, niet om ze te verderven maar om ze te behouden, zodat ze nu begonnen in te zien, dat hen een gewis verderf dreigde. Nu gevoelden ze hoelang ze het tegen een goeddoend God hadden uitgehouden en zagen, hoe reeds in ziekte de wereld haar dienaars begeeft en haar armoede openbaart, door gebrek aan alle ware troost om stervenden in de uiterste nood bij te staan. Ook werden er wel krachtdadig tot die keus gebracht die Ruth deed, om God te dienen en Zijn volk te beminnen, door het bijwonen van ziek- en sterfbedden. Ook wel door het zien van een lijk of het ter aarde bestellen van een dode, of het luiden van een doodsklok, dewijl ze daardoor aan hun einde begonnen te denken.

Mij is eens verhaald dat een zoon stond bij de doodkist die het lijk bevatte van zijn lieve en godzalige moeder, die hem jaren lang door woorden vermaand en door haar voorbeeld tot de dienst van haar God had zoeken op te wekken, doch tevergeefs, Haar ontzielde overschot aanschouwende, als wegs meltende in tranen, sprak hij bij zichzelf: Daar ligt nu het lijk van mijn moeder, die ik zoveel verdriet heb aangedaan, die zo dikwijls voor mij bad en tot mij zei: Lieve zoon, wat zal het voor u te zeggen zijn, als ge onder zoveel vermaningen verloren gaat! Die met stervende lippen, verheugd in haar God, mij de handen wrong en mij nog vriendelijk toeknikte, terwijl ze niet meer kon spreken. Daar ligt ze nu, verlost van alle moeite. Ja, terwijl haar lijk daar nu rust, is haar ziel reeds bij God, bij haar Verlosser, naar Wie ze zo reikhalzend, zo smachtend verlangde. Haar ziel is reeds in de hemel. Maar als ik, diep ongelukkige, daar nu lag, gestorven in mijn zonde, dan was mijn ziel nu reeds voor eeuwig rampzalig. Dan was ik al onherstelbaar, eindeloos ongelukkig!

En dat hij daarop, het dierbare lijk van zijn moeder verlatende, een verborgen plaats zocht en wel de plaats waar hij wist dat zo menigmaal zijn lieve, dierbare moeder haar knieën boog en dan voor haar kinderen en ook voor hem, de weerspannige zoon, vurig God om genade smeekte. Dat hij daar zijn schuld beled en bad om ontferming, tevens pleitende op de veelvuldige zuchtingen en tranen van zijn lieve moeder, met dat gevolg, dat hij vanaf die ogenblikken de zondedienst vaarwel zei en met woorden en daden blijk gaf, dat hij God en Zijn dienst oprecht en standvastig had gekozen. O hoe wonderlijk is God in Zijn wegen. Nu deed door Gods aanbiddelijke goedheid het lijk van zijn lieve moeder meer dan jaren lang haar woorden en haar voorbeeld gedaan hadden. En daardoor toch werden nu al de zuchtingen en smekingen beantwoord, die zij ook voor deze haar lieve zoon had opgezonden!

O, als Gods engelen haar dit — vergun mij deze gedachte, zij is zo zalig voor mijn hart — bekend gemaakt hebben, hoe zal dit haar zaligheid hebben verhoogd. O, welk een blijmare: uw lieve kind is zo kort na uw verscheiden van de aarde op zo'n bijzondere wijze bekeerd. Hij is nu reeds op weg om tot u te komen en eeuwig God met u groot te maken.

Medezondaar die dit leest, vooral jeugdigen van jaren, voor zover ge nog op de weg der zonde leeft, ach, mocht dit geringe werkje over de keuze van Ruth u voor Jezus winnen. En mocht ook het zo-even genoemde voorbeeld u diep treffen. Vooral u, kinderen van godvruchtige ouders, op wie ik altijd een bijzondere betrekking gevoel. Wat zal het voor u te zeggen zijn — wanneer gij blijft voortgaan op de weg der zonde — van uw geliefden voor eeuwig gescheiden te worden. Wat zult gij u op het doodsbed en in de eeuwigheid veel meer dan nadere kinderen te verwijten hebben. Komt wat ik u bidden mag, neemt met des Heeren volk de reis aan naar het betere Bethlehem daarboven. Geeft wereld- en zondedienst voor eeuwig een scheidbrief en gelooft hen niet die zeggen dat het op de weg naar de hemel zo droevig gesteld is.

O geloof mij, die niets bedoelt dan uw eeuwig heil. Geloof mij, dat het tegendeel waarheid is. Het is er goed en zalig. Ruth en allen die er ooit in waarheid hun voet op gezet hebben, mochten het ondervinden, dat de helft hen niet is aangezegd.

Vraag het zelfs aan zulke zielen, die pas van keus veranderd zijn, wat zij nu al genieten, terwijl ze nauwelijks durven geloven dat zij tot dat volk behoren. Wat zij reeds genieten in het smeken om genade aan Jezus' voeten. En zij zullen het u zeggen, dat zij in de dienst der wereld zoiets nooit ondervonden hebben. En wat zouden zij u dan kunnen vermelden die met de Kamerling in het geloof vrolijk die weg reizen en die menigmaal moeten uitroepen: Mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen!

O, dat de Geest van God deze geringe, maar zo welgemeende poging om u van weg en staat te doen veranderen, bekrachtigen mocht aan uw harten! Ja, onder het schrijven beurt het mijn ziel op dat dit werkje, al was het ook nadat de Heere mij van mijn post had afgelost, wellicht nog voor een enkele tot zegen zal verstrekken.

Doch weet het dat, indien gij dit lezende, blijft voortgaan op de weg der zonde, of zo gij, reeds diepe indrukken ontvangen hebbende, met Orpa terugkeert tot de verleiding der wereld, dat gij het u dan eeuwig zult beklagen. O doet heden, terwijl ge in dit geringe middel de stem van God tot u hoort, een keus die onberouwelijk is. Ach, verhardt uw hart niet! Smeek om de Geest der genade, die uw hart kan buigen, die u dierbaarheid in Jezus en in Zijn zalige dienst kan doen zien. Die u geven kan, dat ge de weg des levens boven die der zonde en des verderfs kiest. Die Geest is verworven en beloofd.

En gij, nog zwakke doch oprechte medereiziger op de levensweg, tot wie ik reeds veel gezegd, daar ik voornamelijk dit stukje voor u geschreven heb. Mag ik u tenslotte dit nog vragen: Wilt gij zoals Orpa teruggaan? Misschien zegt ge: Ach, als ik nog maar op de weg ben! Ja, gij moogt daaromtrent bekrompen en zwak in het geloof zijn. Maar beantwoord bij uzelf het volgende: Zeg mij, wilt gij niet meet als een behoeftige aan Jezus' voeten smeken? Kunt gij het volk van God verlaten voor altijd? Wilt ge, zoals Ruth, in 's Heeren kracht niet opnieuw de Heere en Zijn volk kiezen? Of als ik tot u zei: Deze en die keren terug, wandel hen ook na, zoudt ge dan niet

zeggen, wellicht wenend: Al moest ik mijn leven lang aan Jezus' voeten blijven, om Zijn genade in te roepen, zonder veel troost of blijdschap, dan kiest mijn hart God en Zijn volk boven de wereld.

O ja, dat gevoelt ge menigmaal zo sterk, dat ge er niet aan twifelen kunt, terwijl al uw daden zulks bevestigen. Maar ik weet wel wat u veelal in de weg staat. Ge voelt zowel als Ruth een keus tot God en Zijn volk, maar het blijft er veelal bij. Het is, zegt ge, maar al te veel een werkeloze keus. Wanneer uw begeerten oprecht waren, meent ge, dan zouden ze meer uitwerking hebben. Dan zou het meer aan u gezien kunnen worden. Dan zoudt ge er meer voor opofferen en afstand doen van hetgeen ge, helaas, nu nog aan de hand houdt. Er kan met die keus nog zoveel door. Het is veelal een hinken op twee gedachten.

Ja, hierover moogt ge u waarlijk wel schamen voor de Heere en Hem smeken, dat Hij u toch geve, dat ge met de keus alleen ge u toch niet vergenoegt, want dit zou voorzeker ongenoegzaam zijn, maar dat ge niet kunt rusten, voordat ge, tengevolge van uw keus en als het echte bewijs van uw waarachtige verandering, Jezus door het geloof omhelsd hebt als uw Borg en Middelaar en als uw betere Boaz voor eeuwig met Hem verenigd zijt. Leg u veel biddend voor Hem neer. Zeg: Goddelijke Jezus, leer mij U hartelijk liefhebben. Mocht Gij mij zo onmisbaar worden, dat het in al mijn woorden en daden mocht gezien worden, dat ik U boven alles wat in de wereld is voor mijn hart begeer.

Ja, gij hebt zeker met schaamte in Ruth opgemerkt, dat zij zoveel dierbaarheid in de Heere en Zijn dienst zag, dat ze haar land en volk gewillig verliet en de reis met Naomi ondernam. Het was waarlijk een grote opoffering, want wat is iemand nader dan zijn volk en vaders huis? En ziedaar! Toen Naomi zei: Uw zwagerin is reeds wedergekeerd volg haar nu, ga ook gij heen naar uw land, toen was haar gehele ziel ontsteld en zo getroffen, dat zij uitriep: Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten. Wat een overwicht moet er geweest zijn, om liever smaadt en hoon met Naomi te lijden, dan weder te keren tot het zondige Moab. Ja, zeker is Ruth hier voor velen een beschamend voorbeeld. Wat zijn er veel afgoden, die heimelijk aan de hand worden gehouden die men voor de Heere en Zijn dienst niet geheel wil verlaten. Keer eens tot uzelf in, oprechten! Ach, mocht ge er de Geest van God bij invoeren, dat die u mocht doen zien wat er nog in u huisvest, waaraan ge op verre na nog niet verloochend zijt: zonden, die niet bestreden worden, die ge zelfs als afgoden dient en nawandelt.

O, wat is er nog veel, dat u nog in de weg staat, om meer onbepaald de Heere te volgen. Zijn hoogmoed, eigenliefde en de begeerlijkheid des vlees nog niet dikwijls de afgoden van uw hart? En hoe is het met uw schepselliefde? Ziet ge soms — en maar al te veel — meer op het schepsel dan op de Heere? Ja, hebt ge niet dikwijls meer eerbied en ontzag voor mensen — die men dan waarlijk wel afgoden mag noemen — dan voor de hoge God zelf? Keert ge niet menigmaal in een andere zin, als Orpa tot uw land en goden? Ik bedoel de wereld en de dingen die ge nog buiten God zoekt. Vaak waart ge veel tederder voor de Heere en had meer afkeer van de wereld, toen ge pas de keus gedaan had om uw volk en uws vaders huis te verlaten dan nu. Zoudt ge in dit opzicht niet moeten zeggen, dat ge een groot eind weegs zijt teruggekeerd?

Ge geniet dikwijls niet veel van de zalige verkwikkingen welke de God zoekende Ruth zo ruim genoot bij haar onbepaalde overgave aan de Heere. Maar is het wel te verwonderen als ge indenkt — en mocht ge er bedroefd over worden — dat uw hart nog zo verdeeld is tussen God en de wereld. Dat ge veelal op twee gedachten hinkt en nog als het ware omziet naar de vreemde goden, ja er maar al teveel voor neerbuigt?

Betreurt dit voor de Heere. Dat de oprechte en standvastige keuze van Ruth, om na zoveel beproevingen de Heere en Zijn volk aan te kleven u niet alleen tot schaamte maar ook tot bemoediging en opwekking zij. Vraag uzelf vele malen af: Is mijn keus zo standvastig als die van Ruth? Heb ik wel zoveel voor de Heere en Zijn volk over? Als ik ook zo eens op de proef kwam, zou ik staande blijven? En roept, biddend uit: O nee, Goddelijke Jezus, ik zou terug gaan en met een eeuwige afdwaling van U afwijken. Roep Zijn kracht in, om daardoor gesterkt, volk

en goden — de wereld en derzelve begerlijkheden — te verlaten en tot de verfijnde afgoden te zeggen: Gaat uit, gaat uit! Om u meer aan de Heere te verbinden en door sprekende daden, zoals Ruth, te tonen met wie gij het houdt.

Ja, langs die weg zult ge voorzeker meer kalmte en vrede smaken. Want als er zonden aan de hand worden gehouden en ons hart niet volkomen met de Heere is, kan er geen inwendige vrede of zielenrust genoten worden, dewijl wij dan door ons eigen hart worden veroordeeld. Maar wanneer er meer een onbepaalde overgave aan de Heere komt en dat wij alles buiten God en Christus schade en drek achten, zodat er meer haat en afkeer komt van de anders zo geliefkoosde zonde, dan geeft de Heere dikwijls bewijzen van goedkeuring in het gemoed. En daardoor wordt de vrijmoedigheid opgewekt, om zich meer gelovig aan de Heere toe te vertrouwen, zodat men, niet om ons doen, maar door 's Heeren vrijmachtige goedheid verwaardigd wordt om niet alleen te zeggen: Gods volk is mijn volk, maar hun God is mijn God, zoals Ruth vrijmoedig betuigde. Ja, daar moet elke oprechte naar staan, om van zijn geloof verzekerd te worden, om in het geloof door Christus de Heere als zijn God, als zijn Verbondsgod te omhelzen en zo te kunnen betuigen: Ik weet in Wien ik geloofd heb. De Heere is mijn God, zowel als Zijn volk mijn volk is. En dan zal alles wel uitkomen, zoals bij Ruth de uitkomst heerlijk was. Ja oprechten, het is toch uw keus. Dat kleine beginsel, dat de Heere in u gelegd heeft, begeert dat ge nog meer van al die dingen, die nu nog zo dikwijls bij u de overhand hebben, losgemaakt mag worden. Dat ge nog eens, meer ontdaan van de banden en boeien, die u nu nog zo kwellen en gebonden houden, die uw gang zo aanmerkelijk vertragen op de weg des levens, de Heere meer ijverig mag dienen. Het smart u toch dikwijls, ja ge stort wel tranen voor de Heere, dat ge nog aan de afgoden verkleefd zijt. Dat ge een vlees omdraagt, dat u daar gedurig heentrekt. Het is u inwendig veel beter, verkwikkender en zaliger, om de Heere te dienen en Zijn lieve volk na te volgen.

Nu, houd moed. Die Ruth de keus gaf, die gaf haar ook aan u om de Heere tot uw God en Zijn volk tot uw volk te kiezen. Gij wilt niet weggaan met Orpa. Gij hebt geen berouw van uw keus. Gij zijt niet moede om met dat volk te verkeren. O nee, zegt ge, al was het dat ik mijn leven lang hen achterna moest kermen en klagen, dan kiest nog mijn hart, onder al het bederf dat mij aankleeft, de Heere en Zijn volk. Nog eens. Houd moed, zei Naomi tot Ruth omtrent Boaz: Zit stil, mijn dochter, want die man zal niet rusten voordat hij de ganse zaak voleind heeft. Zo zal de betere Boaz, de dierbare Jezus ook voor u en voor allen, die in waarheid de keus gedaan hebben om de Heere te dienen en het Lam te volgen, waar het heengaat, niet rusten voordat gij het betere Bethlehem zijn binnengekomen, om daar met al de geliefden des Heeren u eeuwig te verblijden.

De Heere, wens ik, stelle deze opwekking, al was het maar voor een enkele, tot een zegen, zodat zwakgelovigen er door versterkt en die traag van hart zijn er door aangevuurd mogen worden. En gij, die verder op de weg des levens gevorderd zijt, ook voor u dient dit werkje, hoop ik, om u niet alleen te herinneren op welk een wijze de Heere door Zijn aanbiddelijke vrijmacht u de keuze deed doen, om uw volk en goden de slavendienst des satans te verlaten en achter Jezus het smalle doch zalige levenspad te bewandelen, maar ook om te erkennen wat de Heere u op die weg heeft geschonken en hoe Hij voor u zorgde. Wellicht waart gij ook wel in soortgelijke omstandigheden als Naomi, in druk of kruis. Ja, gij moest ook wel eens zeggen: Noem mij Mara, want de Almachtige heeft mij bitterheid aangedaan.

Maar zeg mij, kinderen van God, dierbare vrienden en vriendinnen van mijn hart, kunt ge u over de Heere beklagen? Heeft Hij hard met u gehandeld? Gaf Hij met de bezoeking geen uitkomst? Ging het u niet als Naomi, dat de Heere het donker weer opklaarde en dat hetgeen tevoren uw droefheid was, daarna u dankbare tranen uit de ogen perste? Godvruchtigen, God de Almachtige vertrooste u er mee. Zink weg in aanbidding en verwondering. Die is uw God en zo Hij die spreekt en het is er, Die gebiedt en het staat er, met u is, dan kan immers niets tegen u zijn. Wees getroost! Wat er ook op de weg voorvalt, gij zijt op reis naar het betere

Bethlehem. Verheug u! Daar treedt ge eens binnen en daar komende zult ge geen klachten aanheffen, zoals Naomi, maar in vrolijke lofzangen zult ge u dan met de gezaligden verenigen. En gij, godvruchtige weduwen, gij vooral, die door de dood wellicht uw verzorger verloren hebt. Zie in de leiding van Naomi en Ruth wie de Heere voor weduwen is, die Hem vrezen. Buigt u niet te zeer neer: Uw Maker is uw man, Heere der heirscharen is Zijn Naam. Hij is de God des gansen aardbodems.

Behoeftige vromen, ge moogt weinig bezitten als Naomi toen zij naar Bethlehem terugkeerde. Geen nood: God is uw krachtig goud en overvloedig zilver. De Heere zal zorgen dat gij over komt. Dit deed Hij immers tot hiertoe. Hoe menigmaal heeft Hij in benauwdheid u bijgestaan. Hoe dikwijls, als de nood op het hoogst geklommen was, als ge nergens uitkomst zag, gebood uw God, de hoorder der gebeden, redding. Kunt ge u de tijden en plaatsen niet meer voor de geest brengen, waar het u bang, ja zeer bang was, maar waar ook de Heere u zichtbare blijken schonk van Zijn liefde en ontferming, door u krachtige ondersteuning te doen toekomen, waarin Hij als tot u sprak: Ik ben uw God die uw noden kent, die voor u zorgt, die u niet begeven of verlaten zal, die u beloofd heb dat Ik u met alle nooddrift des lichaams zowel als der ziel verzorgen zal als uw getrouwe God en Vader. En die in Mijn belofte, hoe ontrouw gij ook zijt, de Getrouwe blijft, die het bevestigen zal, die het goede u niet onthouden zal, zelfs niet in de dood, zodat de tranen van uw wangen vloeiden en gij gedrongen werd om met de dichter van Psalm 66 te juichen:

God zij altoos op 't hoogst geprezen.

Lof zij Gods goedertierenheid,

Die nimmer mij heeft afgewezen,

Noch mijn gebed gehoor ontzeid.

En ook met de dichter van Psalm 118 moest zingen:

De Heer is mij tot hulp en sterkte.

Hij is mijn lied, mijn psalmgezing.

Hij was het, die mijn heil bewerkte,

Dies loof ik Hem mijn leven lang.

Men hoort der vromen tent weergalmen,

Van hulp en heil ons aangebracht;

Daar zingt men blij met dank'bre psalmen:

Gods rechterhand doet grote kracht.

O ja, de Heere uw God liet Zich niet aan u, zomin als aan Naomi, onbetuigd. Het is waar, ge mist veel, en uw hart, uw vijandig vlees zegt wel eens: Andere godvruchtigen hebben een ruim deel van het aardse goed en u ontbreekt dikwijls het aller-nodigste tot onderhoud voor uzelf en de uwen.

Ja, onvermogende vromen, dit maakt uw weg wel eens zeer smartelijk. Het gevoel van uw behoeften maakt u wel eens moedeloos. De zwaarte van het kruis drukt u wel eens diep neer. Maar, en dit zult ge niet kunnen ontkennen, niet zelden geeft de Heere in uw bete broods en in een teug waters u een verkwikking te genieten, zodat ge onder de zalige vrede, die uw gemoed mag gevoelen, een aangename smaak hebt in uw gering voedsel. Een smaak die zeker de rijke werelddienaar in zijn uitgezochtste spijzen mist. En geen wonder, ge geniet het in Gods gunst en ge ondervindt dat het weinige dat de rechtvaardige heeft, beter is dan de overvloed van vele goddelozen,

Houd moed. Die God, die u tot hiertoe geleid heeft, die u voor gebrek behoedde, zal op uw weg, hoe donker die ook nog kan worden, u het nodige niet doen ontbreken. Uw reis kan ook zeer kort zijn. En wat zal het u zalig wezen als ge het hemelse Bethlehem binnen treedt. Dan, ja dan zult ge van al uw druk ontslagen zijn! O, wat zal dat voor u zijn, als gij daar binnen komt, wellicht ook met lieve kinderen die, zoals Ruth met Naomi gekozen heeft, om met u te gaan.

Of anderen, wie ge als een middel mocht dienen om het pad der zonde te verlaten en de Heere te kiezen.

Maar wat zal het u bovenal zalig wezen, als ge daar zult aanschouwen uw betere Boaz, die niet gerust heeft, voordat Hij de ganse zaak van uw zaligheid heeft volbracht. Wanneer ge u met al het zalige volk, de schare der verlostten, ongestoord in Zijn nabijheid zult verheugen!

Vertroost elkander op de reis naar het betere vaderland met deze uw gegronde verwachting, en verblijdt u in de hoop!